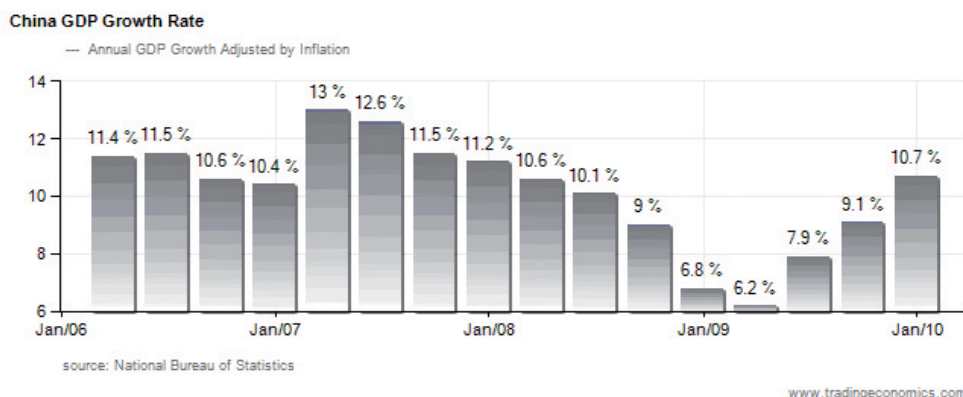

פברואר 2010

סין-סקירה כללית

אוכלוסיה: כ- 1.34 מיליארד
 תמ"ג לנפש (PPP): \$ 6,000
 (שירותים 40.1%, תעשייה 48.6%, חקלאות, 11.3%)
 שיעור צמיחת תמ"ג (2009): 8.7%
 אינפלציה (2009): 1.9%
 ריבית: 5.31%
 שיעור אבטלה (2009): 4.3%
 דירוג אשראי S&P: (A+)

סין הינה המדינה בעלת האוכלוסיה הגדולה בעולם ובעלת הכלכלה השלישית בגודלה בעולם. הרפובליקה העממית הסינית נוסדה ב- 1949 ומאז נמצאת המפלגה הקומוניסטית בשלטון. כלכלתה של סין שינתה את פניה מאז מדיניות הפתיחות הכלכלית, אותה הנהיג שיאו פינג בשנות ה-80, אשר הובילה את סין לפיתוח מואץ ולשילוב בין מפעלים ממשלתיים, לצד יוזמות פרטיות והתפתחות סקטורים בהתאם לצרכי השוק. כחלק מהתוכנית, הוקמו אזורי פיתוח כלכלי מיוחד, אשר התוו את הדרך להתפתחותם של אזורים המתאפיינים בתעשיות שונות, להם הוענקו תמריצים והטבות מס, על מנת למשוך אליהם השקעות זרות. במשך הזמן התרחבה הרפורמה ושינתה את פני הכלכלה הסינית. מפעלים וחברות בבעלות ממשלתית עברו תהליכי הפרטה, אחרים הונפקו בבורסה המקומית או בבורסות זרות, הסקטור הפרטי התפתח ויזמים רבים החלו לפעול בסין. סין הפכה לכח כלכלי מניע לאחר הצטרפותה לארגון הסחר העולמי בשנת 2001 וכיום יש לה עודף מסחרי עם ארה"ב ורזרבות מט"ח אדירות המסתכמות בכ-2 טריליון דולר. בשנים האחרונות משקיעה סין הרבה מאוד ביבשת אפריקה המשופעת במשאבים טבעיים, מחצבים ואנרגיה. סין מנצלת את יתרות המט"ח העצומות שלה ומשקיעה באפריקה בהשקעות ישירות, מסייעת במימון פרויקטי תשתית, מבצעת בעצמה פרויקטי תשתית ומייצאת ליבשת בהיקפים הולכים וגדלים. מאז הצטרפותה לארגון הסחר העולמי צמחה סין בקצב ממוצע של כמעט 10%. בין השנים 2004-2007 צמחה כלכלת סין בקצב שנתי ממוצע של למעלה מ-11% והפכה לכלכלה השלישית בגודלה בעולם. את שנת 2009 סיימה עם צמיחה של 8.7%, שיעור הצמיחה הגבוה בעולם. כאשר את הרבעון האחרון של 2009 סיימה בקצב של 10.7%. תחזית הצמיחה של הבנק העולמי לשנת 2010 עומדת על 10%. אין ספק שלאחר המשבר הכלכלי האחרון אותו עוברת סין טובה יחסית, אנו עדים לשינוי במאזן הכלכלי בין סין לבין מדינות המערב, תוך עלייה בחשיבותה ובמשקלה של הראשונה כגורם המניע את הצמיחה העולמית.

פברואר 2010

הכלכלה המקומית

הליברליזציה של הכלכלה הסינית שכללה בין היתר גם את הצטרפותה לארגון הסחר העולמי, הפכו את השוק הסיני לתחרותי יותר ומושפע מכוחות השוק. האתגר הסיני הינו המשך הקטנת הבעלות הממשלתית הסינית על חברות, צמצום הסקטור הציבורי וגידול חלקו של הסקטור הפרטי.

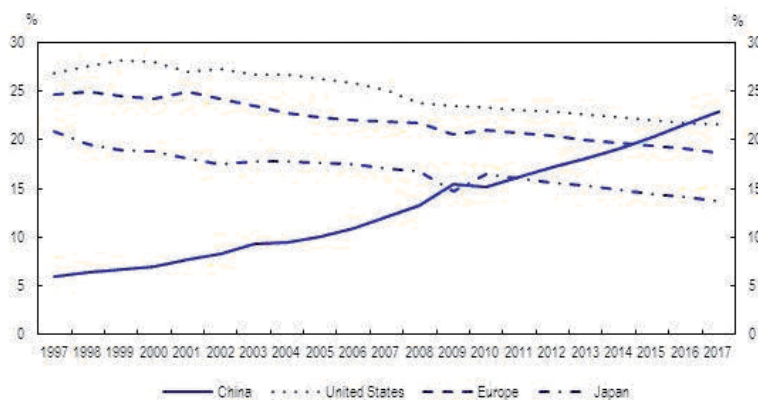
תכנית התמריצים

סין הייתה בין המדינות הראשונות שהראו סימני התאוששות מהמשבר העולמי. זאת הודות לחשיפתה הנמוכה של סין למכשירים פיננסיים מתוחכמים ומעבר לכך הודות לתכנית התמריצים של הממשל הסיני (585 מיליארד דולר) תוך הרחבה של היקפי האשראי. התכנית הממשלתית התרכזה בעיקר בהשקעה בתשתיות, תחבורה, אנרגיה ושמירה על הסביבה. התכנית הממשלתית המאסיבית ביחס לתוצר הסיני, התאפשרה הודות לעודפי יתרות מט"ח אדירות, חשבון שוטף חיובי, גרעון תקציבי וחוב נמוכים ביחס לתוצר. למשל החוב הציבורי של סין יעמוד על כ- 24% מהתוצר בשנת 2010 עלייה של 3% משנת 2008. זאת לעומת כ-100% במדינות ה-OECD ו-80% בארה"ב. כמובן שעם תנאי פתיחה טובים אלו, הגמישות הפיסקלית של סין הייתה גבוהה בהרבה ביחס למדינות אחרות בעולם.

סין כבר כיום הינה הכלכלה השנייה בגודלה בעולם (במונחי PPP - כח הקניה של המטבע המקומי), הכלכלה השנייה בגודלה מבחינת יצור תעשייתי והכלכלה הגדולה בעולם ביצוא של טובין. הצמיחה העתידית בסין תהיה מונעת ע"י המשך גידול בהשקעות בתשתיות וגידול של הצריכה הפרטית.

תהליך הגידול בצריכה הפרטית ובהשקעה בתשתיות מתבסס בין היתר, על המשך תהליך העיור והגידול בהכנסה לנפש בסין, העומד על כ-6,000 דולר (במונחי PPP). תהליכים אלו יתמכו בהמשך ייצור מוצרים בעלי ערך רב יותר ויגדילו את מחזור העסקים, התפוקה התעשייתית ואת הצמיחה. חשוב לציין כי מגמות אלו הינן ארוכות טווח ויימשכו להערכתנו לפחות בשני העשורים הקרובים.

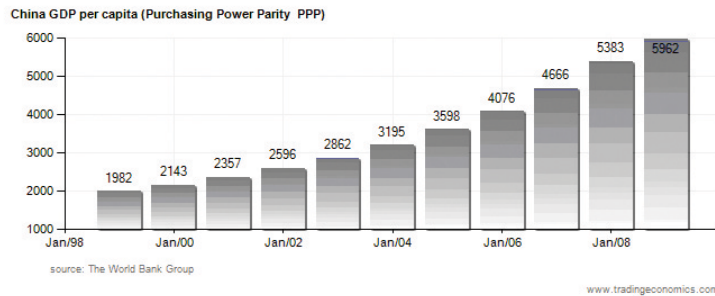
Shares in world manufacturing value-added at constant 2000 market prices

Source: World Development Indicators; OECD estimates for 2009 and later.

פברואר 2010

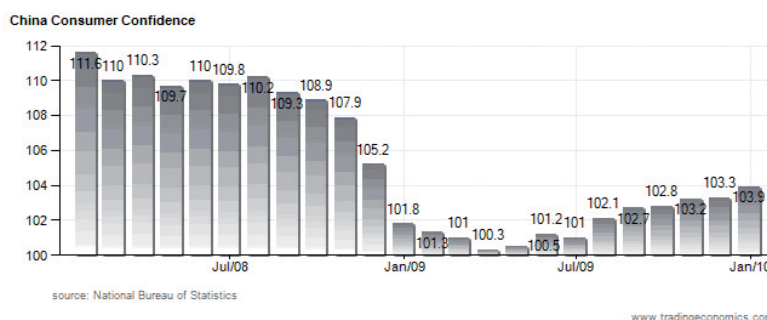
יצור תעשייתי

הייצור התעשייתי עלה בחודש ינואר בכ- 18.5%. ההתרחבות התעשייתית בסין מתרחשת בכל המגזרים - טקסטיל ציוד לתחבורה, מכשור אלקטרוני ועוד. בנוסף יחס ההזמנות למלאים עולה והינו סימן חיובי על המשך התרחבות הסקטור התעשייתי גם בעתיד.

צריכה הפרטית

עוד בעיצומו של המשבר הכלכלי, הבין הממשל כי לאור חולשת שווקי המערב תכנית התמריצים חייבת לטפל בבעיית הצמיחה דרך גידול בביקושים המקומיים. תכנית התמריצים התמקדה בהשקעה בתשתיות ובצריכה הפרטית המקומית. יש לציין, כי הגידול בביקושים המקומיים הכוללים את הצריכה הפרטית, נשאר יעד ארוך טווח של הממשל הסיני. מדיניות התמיכה בצריכה עודדה את צריכת הרכבים ומכשירים אלקטרוניים ונשאר ככזו גם לתוך 2010. השגת יעדים אלו תפצה על הירידה בצריכה העולמית המגיעה מכוונם של השווקים המפותחים ובעיקר בארה"ב. כיום, הממשל הסיני פועל לחלוקת ההכנסות שוויונית יותר וכפועל יוצא מכך הוא נוקט מאמצים לעידוד הצריכה של השכבות החלשות. מדדי אמון הצרכנים, המעידים על פוטנציאל הצריכה בעתיד, מצביעים על שיפור הדרגתי וקבוע שצפוי להשפיע לחיוב על הצריכה הפרטית.

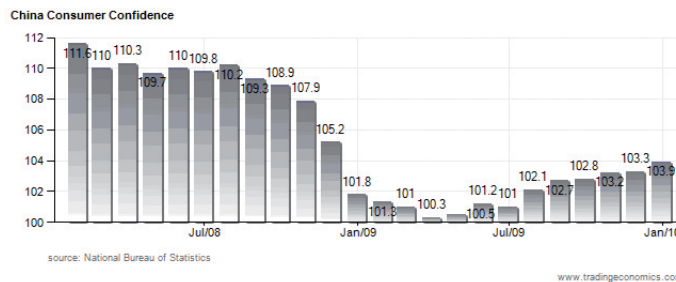
פברואר 2010

מדיניות מוניטרית

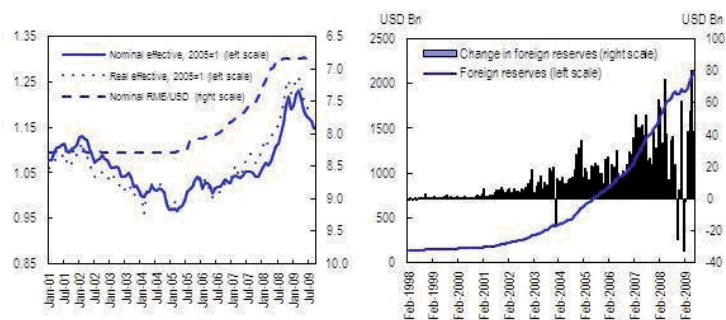
המדיניות המוניטרית בסין עברה שינוי ממדיניות מתכננת למדיניות המתבססת יותר על כוחות השוק. כחלק ממדיניות זו, מרכיב רב יותר של שיעורי הריבית נקבע לפי כוחות השוק. האתגר של מעצבי המדיניות המוניטרית הינה שימוש בריבית ככלי מייצב, זאת לעומת התבססות על היצע הכסף, ותוך כדי גמישות במדיניות שער החליפין ושימת דגש לשמירה על שיעור האינפלציה.

התחממות המשק הסיני וחשש מיצירת בועות

לאור המדיניות המוניטארית והפיסיקלית המרחיבה, גדל היצע הכסף בחודש דצמבר 2009 בכ- 30%. מעבר לכך נתנו הבנקים הסינים הלוואות בחודש ינואר, בהיקף של כ-200 מיליארד דולר, שהם כחמישית מסך האשראי המוקצה לשנת 2010. נציין כי, חלק לא מבוטל מהאשראי בכל השנה האחרונה ניתן לתחום הנדל"ן ותרם להתרחבות מרשימה של הסקטור, אך גם לעליות מחירים גבוהות. האינפלציה בחודש ינואר הסתכמה בכ- 1.5% והנתונים מראים כי היא מרימה ראש. אם נוסף לכך את ההערכות כי הממשל הסיני מחזיק את היואן במחיר הנמוך מערכו הכלכלי על מנת לתמוך ביצוא, אפשר לומר כי האינפלציה האמיתית אפילו גבוהה יותר. הבנק המרכזי הודיע כי הוא מעוניין בהדרגה לצאת ממדיניות מרחיבה של משבר, למדיניות התואמת את תנאי הכלכלה הנוכחיים של חזרה לצמיחה. כתוצאה מחשש לעלייה בשיעורי האינפלציה והתפתחות בועה בענף הנדל"ן, הנחה הממשל הסיני ב-12/2 את הבנקים, להעלות את יחס הרזרבה בכחצי אחוז. כמו כן הקשיחו הבנקים הסינים את תנאי האשראי לסקטור הנדל"ן.

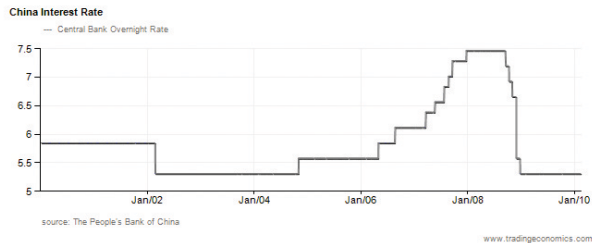

Nominal and real exchange rates and foreign exchange reserves

פברואר 2010

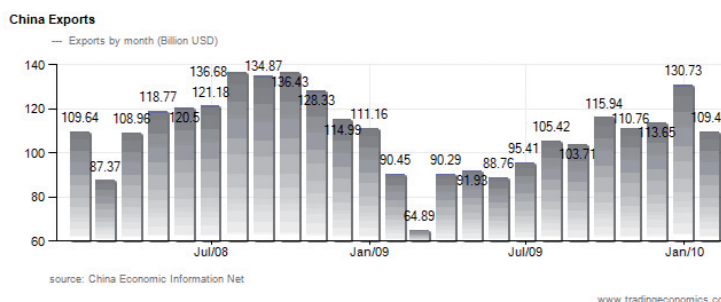
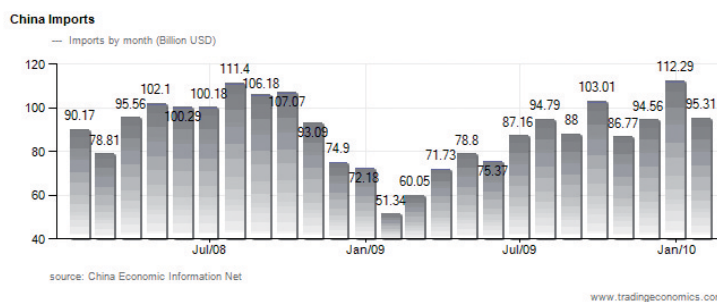

יבוא יצוא וחשבון שוטר

המאזן המסחרי של סין הסתכם בחודש ינואר בכ-14.2 מיליארד דולרים, לעומת 18.4 מיליארד דולרים בחודש דצמבר. המאזן המסחרי התכווץ בשל גידול מאסיבי של היבוא ביחס לייצוא. תוצאה של הגידול בביקושים המקומיים. היבוא הסיני הסתכם בכ-95 מיליארד דולר בינואר, גידול של 85.5%. סין מייבאת בעיקר מתכות סחורות, נפט, מכשור רפואי וכימיקלים.

הייצוא הסתכם בכ-110 מיליארד דולר גידול של 21% מול השנה הקודמת. היצוא העיקרי הוא של מכשירים אלקטרוניים, ציוד תקשורת, מכשור לעבוד מידע וטקסטיל. יחד עם ההתאוששות הכלכלית של העולם, הצפי לשנת 2010 הוא המשך גידול בייצוא. המגמות ביצוא הסיני מעידות על צמיחה גבוהה יותר של מוצרים בעלי ערך מוסף גבוה, יותר לעומת מוצר בסיס. כבר היום משקל היצוא של מכשירים מכניים ואלקטרוניים, מהווה כ-60% וצפוי לגדול עוד יותר. נציין כי התרחבות הייצוא חשוב גם להבראת שוק העבודה.

כתוצאה מנפילת היצוא בתחילתו של המשבר, ירד החשבון השוטר של סין בכ-30% במחצית הראשונה של 2009. העודף בחשבון השוטר שהגיע למעבר ל-10% ביחס לתוצר בשנת 2007, צפוי לקטון ולהסתכם בכ-5.5% מהתוצר בשנת 2010.

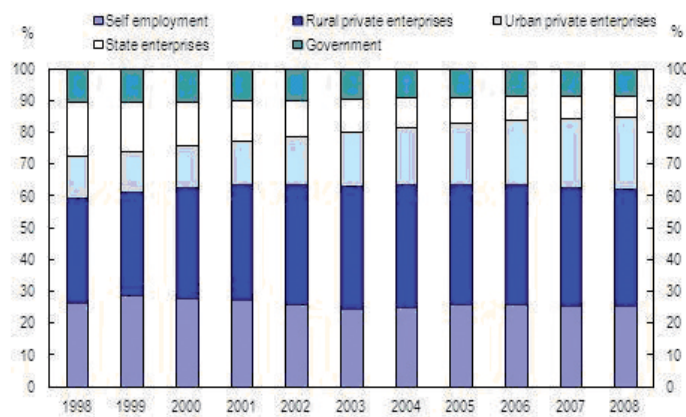
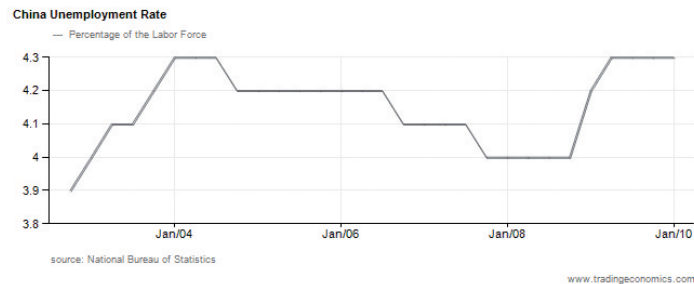
פברואר 2010

שוק העבודה

הממשל הסיני מודע לכך שעל מנת לשמור על יציבות חברתית, הוא חייב לייצר מספיק מקומות עבודה ולשמור על קצב צמיחה גבוה. כתוצאה ממדיניות הממשל לעידוד הביקושים המקומיים וההתאוששות המהירה של הכלכלה הסינית, שיעור האבטלה הסיני לא נפגע באופן מהותי. שיעור האבטלה עומד כיום על 4.3%.

היקף המועסקים בסין לא התרחב מאוד בשנים האחרונות. אך יחד עם זאת, העלייה ברמת ההשכלה מאז שנות ה-80 שיפרה מאוד את רמת הפריון של העובד הסיני, תהליך שיימשך גם בשנים הבאות.

בשנים האחרונות, אנו עדים לגידול במספר המועסקים בסקטור הפרטי, מול צמצום מספר המועסקים בסקטור הציבורי.

Composition of non-agricultural employment

% of total rural and urban non-agricultural employment

פברואר 2010

לסיכום

הכלכלה הסינית עברה מהפכה בשני העשורים האחרונים, אשר הובילה אותה להיות הכלכלה השלישית בגודלה בעולם. מעבר לכך, לאחר המשבר הכלכלי החמור ביותר בעת האחרונה, משקלה של סין בכלכלה העולמית, הולך וגדל וסין מהווה גורם משמעותי בצמיחה העולמית ויש האומרים שהינה הקטר המוביל את הצמיחה העולמית.

המשבר העולמי לא פסח על סין שנפגעה מאוד מירידת הייצוא, זאת בשל חולשת שווקי המערב. רזרבות מט"ח אדירות, עודף בחשבון השוטף ויחס חוב לתוצר נמוך אפשרו לממשל הסיני לצאת עם תכנית תמריצים אגרסיבית והרחבת אשראי אשר הוכיחו עצמם כיעילים. כבר ב-2009 חזרה כלכלת סין חזרה לקצבי הצמיחה טרום המשבר והינה הכלכלה בעלת שיעור הצמיחה הגבוה בעולם.

האתגר הסיני כיום, הינו לשמור על שיעורי צמיחה גבוהים תוך יציאה מהמדיניות המרחיבה זאת בשל החשש מאינפלציה גבוהה ובעיה במחירי הנדל"ן.

הערכות בשוק גורסת כי הכוחות שהניעו את כלכלת סין בשנים האחרונות הגידול בצריכה הפרטית וההשקעה בתשתיות, המתבססים על המשך תהליך העיור והגידול בהכנסה לנפש, ימשיכו בעתיד והינן מגמות ארוכות טווח.

מחלקת מחקר
תכלית תעודות סל